

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศล
ของวัดในพระพุทธศาสนา*

ACADEMIC ADMINISTRATION FOR EXCELLENCE OF BUDDHIST
CHARITY SCHOOLS

แวววิมล เชาวลิต

Waewwimol Chaowalit

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Email: Wawwimol8@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนการกุศลในพระพุทธศาสนา ซึ่งตั้งอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของวัด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างยั่งยืน การศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์เชิงเอกสารและการสังเคราะห์องค์ความรู้จากหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนแนวทางการบริหารจัดการศึกษา โดยเน้นบริบทเฉพาะของโรงเรียนในสังกัดวัด ผลการวิเคราะห์พบว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพควรให้ความสำคัญกับ (1) การมีส่วนร่วมของชุมชนวัดและศรัทธา (2) การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการคุณธรรมจริยธรรม (3) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (4) การใช้ทรัพยากรของวัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ระบุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนงานวิชาการสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ บทความนี้เสนอแนวทางเชิงประยุกต์ที่สามารถนำไปใช้จริงในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ความเป็นเลิศทางวิชาการ, โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

Abstract

This article aims to propose strategic approaches to academic administration in Buddhist charity schools, which operate under the patronage of temples. The primary focus is on enhancing the quality of education and promoting sustainable academic excellence. The study employs document analysis and conceptual synthesis grounded in Buddhist principles and educational management theories, with specific attention to the contextual characteristics of temple-affiliated schools. The findings suggest that effective academic administration should emphasize: (1) active participation of temple communities and devotees, (2) curriculum development that integrates moral and ethical values, (3) promotion of lifelong learning, and (4) optimal utilization of temple resources to support quality education. The study also identifies key success factors that contribute to driving academic administration toward institutional excellence. This article proposes practical strategies that can be applied in Buddhist charity schools to improve educational quality and achieve long-term academic excellence.

Keywords: academic administration, academic excellence, Buddhist charity schools

บทนำ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกมิติ การบริหารงานวิชาการจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ไม่เพียงเพื่อส่งเสริมความรู้ของผู้เรียน แต่ยังรวมถึงการพัฒนาครู การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืน (สุภางค์ ชูสกุล, 2563) โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นโดยมีวัดเป็น

ผู้ดำเนินการ เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาสำหรับเยาวชนที่ขาดแคลน โดยเน้นการบูรณาการทั้งองค์ความรู้ทางวิชาการและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การดำเนินงานของโรงเรียนเหล่านี้ อยู่ภายใต้ข้อบังคับของ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ซึ่งระบุว่าโรงเรียนเอกชน ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐและมีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

บริบทของโรงเรียนเหล่านี้มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ เป็นองค์กรที่ต้องผสมผสานระหว่างการบริหารจัดการสมัยใหม่กับหลักคำสอนทางศาสนา มีวัดเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และกลุ่มเป้าหมายหลักคือเยาวชนที่ด้อยโอกาส ซึ่งต้องการการศึกษาแบบองค์รวมที่ไม่เน้นเฉพาะความรู้ทางโลก แต่รวมถึงการพัฒนาจิตใจและคุณธรรมตามหลักพุทธศาสนา (วิโรจน์, 2562) แม้จะมีงานศึกษาหลายฉบับที่กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนในวัดหรือการจัดการศึกษาตามแนวพุทธ แต่ยังคงขาดงานวิจัยที่ศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการในเชิงลึก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่ “ความเป็นเลิศทางวิชาการ” ภายใต้บริบทเฉพาะของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนการกุศลของวัด โดยอาศัยการวิเคราะห์เชิงเอกสารและสังเคราะห์แนวคิดตามหลักพุทธศาสนา ผสมผสานกับแนวทางการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อเสนอแนวทางที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ

หลักการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนานั้น จะต้องมีการประสานงานระหว่างการเรียนรู้การสอนวิชาการที่ทันสมัยกับการฝึกฝนทางด้านจิตใจและคุณธรรม ตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา การบริหารงานวิชาการที่ดีจึงต้องตั้งอยู่บนหลักการที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้และจิตใจของผู้เรียนควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการที่มีคุณภาพ และเป็นคนที่มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีพร้อมใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและมีคุณค่าตามหลักศีลธรรม

1. การพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนควรปฏิบัติตนตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ทนต่อเหตุการณ์ ศึกษากฎหมายและหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษา วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ การบูรณาการ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดเชื่อมโยงและ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง วัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามสภาพ ที่เหมาะสมของผู้เรียน จัดกิจกรรมหรือโครงการที่เน้นให้ผู้เรียนให้การเรียนรู้ มีการอบรม พัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง หมั่นศึกษาและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (พระพัฒน์พล สิริสุวณโณ, 2566) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพครูจึงเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องคำนึงถึงการพัฒนทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมควบคู่ไปด้วย

2. การบูรณาการหลักสูตรวิชาการและหลักธรรม กระบวนการบริหารงาน การ วางแผน และศึกษา วิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2552 เพื่อ ช่วยในการบริหารการจัดทำหลักสูตร การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้หลักสูตร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านหลักสูตรในสถานศึกษา ผู้บริหารจัดการระบบการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร (ลลิตา พวงสมบัติ, 2566)

3. การพัฒนาการประเมินและการปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนการ กุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้พัฒนาการประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ และคุณธรรม โดยเน้นการวัดผลทั้งความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมผู้เรียนตามแนวทางการ ประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. , 2564) มีการบูรณาการหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น ศีล 5 และพรหมวิหาร 4 ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้และประเมินคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564) พร้อมทั้งใช้ระบบ PLC และการจัดทำ SAR เพื่อสะท้อนผลและพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง (สมศ., 2566) แนวทางดังกล่าวส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญทั้งทางวิชาการและจิตใจอย่าง สมดุล

4. การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเปิด โอกาสให้พระภิกษุ ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมทาง

การศึกษา เช่น การจัดการเรียนรู้ท้องถิ่น การอบรมคุณธรรมจริยธรรม และโครงการจิตอาสา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน., 2565) ความร่วมมือนี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมของชุมชน พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็งและความเป็นเจ้าของร่วมกันในระบบการศึกษา (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564)

5. การใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนการเรียนการสอน

การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการให้เกิดความสำเร็จ โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีมีความสำคัญและช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนการกุศลของวัดสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งวิชาการและการฝึกฝนคุณธรรม เช่น การใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์หรือสื่อการสอนดิจิทัล (The National Education Technology Plan, 2017) ได้แนะนำให้โรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาคุณธรรม

6. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการให้มีความเป็นเลิศ โรงเรียนการกุศลของวัดควรสร้างบรรยากาศที่สงบสุขและเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ ทั้งในแง่ของการส่งเสริมความรู้และการฝึกฝนจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ (MacIntyre, 2010) กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และคุณธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปหลักการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและคุณธรรม โดยการพัฒนาครูและบุคลากร, การบูรณาการหลักสูตร, การประเมินและปรับปรุงการสอน, ความร่วมมือกับชุมชน, การใช้เทคโนโลยี และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีความรู้และคุณธรรม พร้อมใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขและมีคุณค่า

องค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมี

องค์ประกอบหลายด้านที่สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน องค์ประกอบเหล่านี้ประกอบด้วยการวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและบริบทของวัด การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการคุณธรรมและจริยธรรม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านวิชาการและด้านคุณธรรมให้กับผู้เรียน ดังนี้

1. การวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและบริบท

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับหลักพุทธศาสนาและบทบาทของวัดในการพัฒนาการศึกษา (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564) โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT เพื่อประเมิน สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เช่น จุดแข็งด้านบุคลากรในพระธรรมวินัย และข้อจำกัด ด้านทรัพยากร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน., 2565) จากนั้นจัดทำแผนกลยุทธ์ระยะสั้นและระยะยาว ที่ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ครู ผู้เรียน และชุมชน พร้อม กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา, 2566)

2. การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการคุณธรรมและจริยธรรม

การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเน้นความสมดุล ระหว่างเนื้อหาวิชาการและกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตามหลัก พุทธศาสนา เช่น การออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และ การนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564) โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรของวัด เพื่อเสริมสร้าง ประสบการณ์เรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. , 2565) การออกแบบหลักสูตรดังกล่าวช่วยพัฒนาทั้งความรู้และคุณธรรมในผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ

3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอด ชีวิต

การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่าง Active การใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

4. การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาให้การสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในบริบทของโรงเรียน โดยส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักธรรมและทรัพยากรของวัด (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564) นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และผลงานวิจัยระหว่างโรงเรียนการกุศลของวัดและเครือข่ายทางการศึกษาอื่นๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

สรุปองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและบริบท: การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน สอดคล้องกับหลักพุทธศาสนา พร้อมการใช้การวิเคราะห์ SWOT และการจัดทำแผนกลยุทธ์ระยะสั้นและระยะยาวที่สามารถประเมินผลได้ การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการคุณธรรมและจริยธรรม การพัฒนาหลักสูตรที่สมดุลระหว่างวิชาการและการส่งเสริมคุณธรรม โดยการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้เทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียนและการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา การสนับสนุนครูให้ทำวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับหลักธรรมและทรัพยากรของวัด

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารงานวิชาการที่ประสบความสำเร็จเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นเลิศ โดยการบริหารงานวิชาการไม่เพียงแต่ต้องมุ่งเน้นด้านการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนให้การดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการสู่ความ

เป็นเลิศประกอบด้วยหลายปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ วัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง การมีส่วนร่วมและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และการปรับตัวเพื่อเรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์จะช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางที่ชัดเจนและสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ดีและการสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรทุกคนในองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน., 2564)

2. วัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคลากรทำงานร่วมกันได้ดีและพัฒนาองค์กรไปในทิศทางเดียวกัน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา., 2566) เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญ

3. การมีส่วนร่วมและความร่วมมือ คือ การสร้างความรู้สึกร่วมกันและการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ระหว่างบุคลากรทุกระดับมีบทบาทสำคัญในการบรรลุเป้าหมายขององค์กรและเพิ่มความสามารถในการดำเนินงาน (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564) ที่ประสบความสำเร็จ

4. การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน คือ การได้รับการสนับสนุนทั้งด้านทรัพยากรงบประมาณ และกำลังใจจากหน่วยงานต้นสังกัด ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน., 2565)

5. การปรับตัวและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คือ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือความต้องการของผู้เรียน ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและทันยุคสมัย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2566) เรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการประกอบด้วยหลายองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การ

สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้และความร่วมมือ การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และการปรับตัวอย่างต่อเนื่องให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง การผสมผสานปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายและพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศในด้านการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนในด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังต้องเน้นการพัฒนาในด้านคุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เติบโตทั้งในด้านความรู้และจิตใจตามหลักพระพุทธศาสนา โดยมุ่งเน้นการสร้างความเป็นเลิศในทั้งสองด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่ดีในโรงเรียนการกุศลของวัดควรประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล การปรับปรุง และการพัฒนาต่อเนื่อง ซึ่งทุกขั้นตอนต้องมีการบูรณาการระหว่างการศึกษและการปฏิบัติธรรมเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้

1. ขั้นตอนการวางแผน (Planning) การวางแผนเป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนการกุศลที่ตั้งอยู่ในบริบทของพระพุทธศาสนา การวางแผนที่ดีจะทำให้โรงเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพในทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม โดยการวางแผนที่ดีต้องคำนึงถึงหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตร

1. กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) และพันธกิจ (Mission) ของโรงเรียนการกุศลในพระพุทธศาสนาเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนมีทิศทางที่ชัดเจนในการดำเนินการ การกำหนดวิสัยทัศน์ควรสะท้อนถึงการสร้างผู้เรียนที่มีทั้งความรู้และคุณธรรม โดยต้องมีความเชื่อมโยงกับหลักการของพระพุทธศาสนา เช่น การพัฒนาความรู้ด้านวิชาการควบคู่กับการฝึกฝนด้านจิตใจ และการปฏิบัติธรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณธรรม

2. กำหนดเป้าหมายการศึกษา เป้าหมายการศึกษาของโรงเรียนการกุศลต้องมุ่งเน้นทั้งด้านวิชาการและการพัฒนาด้านคุณธรรม การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนจะช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปในทิศทางที่ตรงกันและมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ตัวอย่างเช่น การสร้างนักเรียนที่มีทักษะทางวิชาการสูงและสามารถนำหลักการของพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3. การออกแบบหลักสูตร การออกแบบหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการวางแผน เพื่อให้หลักสูตรสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้ โรงเรียนการกุศลควรออกแบบหลักสูตรที่ไม่เพียงแต่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังต้องผสมผสานกับการพัฒนาคุณธรรม โดยอาจมีการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการฝึกปฏิบัติธรรม เช่น การเรียนรู้จากคำสอนในพระไตรปิฎก การฝึกสมาธิ หรือการฝึกสติ

4. การพัฒนาครูและบุคลากร การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนเพื่อให้ครูสามารถนำวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในห้องเรียน โดยการพัฒนาครูควรให้ครูมีความเข้าใจในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถถ่ายทอดคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนได้ 2. การดำเนินงาน (Implementation) ในขั้นตอนนี้ การจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ โดยการสอนจะต้องเสริมสร้างคุณธรรมให้กับผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมทั้งด้านการศึกษาและด้านจิตใจ การฝึกฝนให้ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในชีวิตประจำวันถือเป็นสิ่งสำคัญ

2. ขั้นตอนการดำเนินงาน (Implementation) ในขั้นตอนของการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมไปพร้อมกัน โดยเน้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าทั้งในแง่ของการศึกษาและการพัฒนาจิตใจผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความเข้าใจในหลักการของพระพุทธศาสนา ดังนี้

1. การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาการศึกษาได้อย่างลึกซึ้งและหลากหลายมิติ เช่น การเรียนการสอนแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ

(Collaborative Learning) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน การใช้วิธีการสอนเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติธรรมควบคู่กันไป

2. การส่งเสริมคุณธรรมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนการกุศลของวัดต้องจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณธรรมไปพร้อมกับการศึกษาทางวิชาการ เช่น กิจกรรมการปฏิบัติธรรม, การฝึกสมาธิ, การสวดมนต์, หรือการทำบุญร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างจิตใจที่ดีและการปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา กิจกรรมเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมคำสอน เช่น ความเมตตา, ความอดทน, และการมีสติในการดำเนินชีวิต

3. การฝึกปฏิบัติตามหลักคำสอนในชีวิตประจำวัน การฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถนำหลักคำสอนของพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยการสอนให้ผู้เรียนมีสติในการคิด พูด และทำสิ่งต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตอย่างมีสติและมีคุณธรรม เช่น การมีความอดทนในสถานการณ์ที่ท้าทาย การมีเมตตาต่อผู้อื่น และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยความสงบและมีสติ

3. ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) การประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการบริหารงานวิชาการที่ช่วยให้โรงเรียนทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและคุณธรรม การประเมินผลในโรงเรียนการกุศลที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาจึงไม่เพียงแต่ต้องวัดผลทางวิชาการ แต่ยังต้องประเมินคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการประเมินผลจะช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนได้ดีขึ้น

1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การประเมินผลทางวิชาการเป็นการวัดผลที่ใช้ทดสอบความรู้และทักษะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา โดยการประเมินผลนี้จะทำให้โรงเรียนสามารถทราบได้ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่

2. การประเมินคุณธรรมและจริยธรรม การประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญในโรงเรียนการกุศลที่เน้นการฝึกฝนให้ผู้เรียนมีคุณธรรมตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา การประเมินผลด้านนี้จะช่วยให้โรงเรียนทราบถึงพฤติกรรมและการปฏิบัติตามหลักธรรมของผู้เรียน เช่น การปฏิบัติตนด้วยความเมตตา การมีสติ การอดทน และการเคารพ

ผู้อื่น ซึ่งการประเมินคุณธรรมจะสามารถทำได้ผ่านการสังเกตพฤติกรรมในชีวิตประจำวันและ การทำกิจกรรมต่าง ๆ

3. การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถประเมินผลการเรียน การสอนที่เกิดขึ้น โดยสามารถเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เช่น ความพึงพอใจในวิธีการสอนหรือกิจกรรม ต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน

4. การประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากร การประเมินการปฏิบัติหน้าที่ ของครูและบุคลากรในโรงเรียนการกุศลเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากครูมีบทบาทสำคัญในการสร้าง ความรู้และคุณธรรมให้แก่ผู้เรียน การประเมินนี้จะช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการ สอนของครูได้ โดยอาจใช้วิธีการประเมินจากการสังเกตการสอนของครู การทบทวนหลักสูตรที่ใช้ หรือการประเมินผลการทำงานของครูผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา

4. ขั้นตอนการปรับปรุง (Improvement) การปรับปรุงเป็นขั้นตอนสำคัญในการ พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การนำผลการประเมินจากทุกขั้นตอนมาปรับใช้ในการ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกด้าน เป็นวิธีที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพของการศึกษาใน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ซึ่งสามารถทำได้ตามขั้นตอนดังนี้

1. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ผลการประเมินจากทั้งการ สอบ การสังเกตพฤติกรรม และความคิดเห็นจากนักเรียนและผู้ปกครอง จะช่วยให้โรงเรียน ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนในการจัดการเรียนการสอน การนำข้อมูลเหล่านี้มาพิจารณาจะช่วย ให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การปรับปรุง วิธีการสอนให้หลากหลายขึ้นเพื่อตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน หรือการนำ เทคโนโลยีการศึกษามาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสอน

2. การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน หลักสูตร ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้ทันสมัยและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งทางวิชาการและคุณธรรม การพัฒนาหลักสูตรควรคำนึงถึงการเชื่อมโยงการเรียนการสอนใน

ด้านต่าง ๆ เข้ากับชีวิตประจำวัน และเน้นการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติธรรมควบคู่กับความรู้ทางวิชาการ

3. การปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการการศึกษา นอกจากการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตรแล้ว กระบวนการบริหารจัดการในโรงเรียนก็จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการกิจกรรมภายในโรงเรียน การสร้างความร่วมมือกับชุมชน และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ดี การปรับปรุงกระบวนการเหล่านี้จะช่วยให้โรงเรียนมีการบริหารที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

4. การส่งเสริมการพัฒนาต่อเนื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตรไม่ควรเป็นการปรับปรุงเพียงครั้งเดียว แต่ควรเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรมีการวางแผนการพัฒนาในระยะยาวโดยพิจารณาผลการประเมินผลและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละปีการศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาและสังคม

5. **ขั้นตอนการพัฒนาต่อเนื่อง (Continuous Development)** การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และคุณธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการฝึกฝนครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มทักษะในการสอนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสูง โดยมีการร่วมมือกับชุมชนและสถาบันทางศาสนา เพื่อสร้างเครือข่ายการศึกษาที่เข้มแข็งและยั่งยืน

1. การพัฒนาผู้เรียนในด้านวิชาการและการปฏิบัติธรรม การพัฒนาผู้เรียนต้องมุ่งเน้นไปที่การสร้างทักษะทางวิชาการที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง รวมทั้งการฝึกฝนการปฏิบัติธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาตนเอง โดยเน้นการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างทั้งความรู้และจิตใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจได้ดี รวมถึงการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การปฏิบัติธรรมในสังคม การฝึกสมาธิ และการเข้าใจหลักคำสอนที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

2. การฝึกฝนครูและบุคลากรทางการศึกษา การฝึกฝนครูและบุคลากรเป็นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อรองรับการสอนในโรงเรียนการกุศล ครูและบุคลากรจะต้องได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านวิชาการ การสอนที่มีประสิทธิภาพ และการ

สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน การพัฒนาครูจึงไม่เพียงแต่ต้องฝึกฝนทักษะการสอนทางวิชาการ แต่ยังต้องเสริมสร้างทักษะในการแนะนำและสนับสนุนการปฏิบัติธรรมให้กับผู้เรียน

3. การร่วมมือกับชุมชนและสถาบันทางศาสนา การร่วมมือกับชุมชนและสถาบันทางศาสนาเป็นการเสริมสร้างเครือข่ายการศึกษาที่เข้มแข็งและยั่งยืน โรงเรียนการกุศลสามารถร่วมมือกับชุมชนและวัดเพื่อจัดกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนและชุมชน การมีเครือข่ายการศึกษาและศาสนาที่ดีจะช่วยสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน

4. การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว การพัฒนาอย่างต่อเนื่องต้องมีการวางแผนการพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว ซึ่งหมายถึงการติดตามผลการเรียนรู้และการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของผู้เรียน

สรุป การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและคุณธรรม โดยมีขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอนในการบริหารงาน การวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Implementation) การประเมินผล (Evaluation) การปรับปรุง (Improvement) การพัฒนาต่อเนื่อง (Continuous Development) การพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาครูและบุคลากร และการร่วมมือกับชุมชนและสถาบันทางศาสนาเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการศึกษาที่เข้มแข็งและยั่งยืน ดังรูปภาพ

ภาพที่ 1 การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา

สรุป

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองที่ดี โดยการบริหารงานวิชาการต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมาย ชัดเจน สอดคล้องกับปรัชญาแห่งการศึกษาไทยและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โรงเรียนการกุศลของวัดต้องมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม ควบคู่กับการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ อีกทั้งยังต้องส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืน การประเมินผลการเรียนรู้ต้องยึดหลักความเป็นธรรม ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ชุมชน และภาคีเครือข่ายทางการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ความเป็นเลิศของโรงเรียนมิได้หมายถึงเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเท่านั้น แต่รวมถึงการปลูกฝังคุณค่าทางจิตใจ ความมีวินัย ความเมตตา และความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนการกุศลของวัด

จึงควรยึดหลักคุณภาพ ความยั่งยืน และธรรมาภิบาลเป็นสำคัญ เพื่อมุ่งสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นที่พึงของชุมชน และผลิตพลเมืองที่มีคุณภาพทั้งทางโลกและทางธรรม

เอกสารอ้างอิง

- จุฑาทิธน์ สุวรรณ. (2557). *การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนการกุศลในพระพุทธศาสนา: แนวทางสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต*. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- นพดล, พงษ์พัฒนา. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับคุณธรรมในโรงเรียนการกุศล*. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พรรณทิพย์, บุญญฤทธิ์. (2559). *การบริหารงานโรงเรียนในสถาบันการศึกษาของพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระพัฒนพล สิริสุวณโณ (เพ็ชรไชย). (2566). การพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(1), 765.
- ลลณา พวงสมบัติ. (2566). *แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เชิงพุทธบูรณาการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคกลาง เขต 2.วารสารพุทธมคัค์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม*, 8(1), 220.
- วิจิตร, พิทยากุล. (2561). *หลักการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนการกุศล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์. (2019). *การจัดการศึกษาในโรงเรียนพระพุทธศาสนา: การบริหารจัดการตามหลักพุทธธรรม*. อัญญา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *การพัฒนาผู้นำการศึกษาเพื่อการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- _____. (2564). แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง 2560). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2565). แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2565). คู่มือการวางแผนพัฒนาโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2565). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2565). การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาผ่านการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2564). การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2564). การส่งเสริมการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2564). การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในโรงเรียนการกุศลของวัด. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2564). รายงานผลการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในโรงเรียนการกุศลของวัด. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2566). แนวทางการพัฒนาระบบการประเมินการศึกษาคุณภาพสูง. กรุงเทพฯ: สมศ.
- _____. (2566). รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2018). พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. พริกหวานกราฟฟิค.
- สุภางค์ ชูสกุล. (2020). การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

The National Education Technology Plan (2017). *Reimagining the Role of Technology in Education*. U.S. Department of Education.

MacIntyre, M.A. (2010). *The Impact of the Learning Environment on Student Achievement*.